

ZWIĄZEK GMIN REGIONU KUTNOWSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
BIURO PODATKOWE (20)

Data wpływu: 08-10-2025 Godzina wpływu: 8:10

Ilość załączników:
Podpis przyjmującego:

Kutno, dnia 30.09.2025 r.

52

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

Wojewoda Łódzki,

Marszałek Województwa Łódzkiego,

Prezes Zarządu NFOŚiGW,

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi,

**Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie**

Petycja

Związku Gmin Regionu Kutnowskiego

**w sprawie przyznania Funduszy na Walkę z Suszą i Ochronę
Zasobów Wodnych w Regionie Kutnowskim i Łęczyckim.**

Działając na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870) oraz na podstawie § 3 Statutu ZGRK ogłoszonego w Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2006 r. Nr 260, poz. 2021 z późn. zmianami, Związek Gmin Regionu Kutnowskiego składa petycję w sprawie pilnego przyznania środków finansowych oraz wdrożenia konkretnych działań finansowych mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy na naszym terenie. W imieniu Związku Gmin Regionu Kutnowskiego, złożonego z gmin wchodzących w skład powiatu kutnowskiego i łęczyckiego, zwracamy się

Gmina Bedlno, Gmina Dąbrowice, Gmina Grabów, Gmina Góra Św. Małgorzaty, Gmina Krośniewice,
Gmina Krzyżanów, Gmina Łanięta, Gmina Nowe Ostrowy, Gmina Oporów, Gmina Strzelce, Gmina Witonia, Miasto Kutno

z uprzejmą prośbą o przyznanie środków finansowych na przeciwdziałanie skutkom suszy, która znacznie dotyka nasz region w ostatnich latach.

Regiony kutnowski i łęczycki, położone w centralnej Polsce, borykają się z coraz bardziej nasilającymi się skutkami zmieniającego się klimatu, w tym suszami, które mają dramatyczny wpływ na rolnictwo, zasoby wodne oraz życie codzienne mieszkańców. Rokrocznie obserwujemy coraz większy niedobór wód gruntowych, a obszary rolne napotykają się na ograniczenia w produkcji roślinnej i zwierzęcej, co prowadzi do poważnych trudności ekonomicznych i społecznych.

Nasilająca się susza ma bezpośredni wpływ na rolnictwo w regionie kutnowskim i łęczyckim. Niedobór wody prowadzi do mniejszych plonów – uprawy nie osiągają pełnego potencjału, co skutkuje obniżeniem dochodów rolników, wzrostu kosztów upraw, uszkodzeń infrastruktury nawadniającej. Katastrofalne w skutkach zmniejszanie się ilości opadów w regionie prowadzi do poważnego deficytu zasobów wodnych, objawiającego się spadkiem poziomu wód gruntowych i powierzchniowych. W efekcie coraz trudniej utrzymać odpowiedni poziom wód w rzekach i jeziorach, co ogranicza dostęp do wody pitnej oraz utrudnia nawadnianie upraw. Wiele gmin zmaga się z problemem zapewnienia wystarczających zasobów wodnych zarówno dla mieszkańców, jak i rolników. Susza ma negatywny wpływ na społeczność, zwłaszcza rolników. Niedobór plonów prowadzi do wzrostu ubóstwa, a trudności finansowe stają się coraz bardziej powszechne.

W związku z powyższym, apelujemy o przyznanie środków finansowych, które pozwolą na:

1. Budowę infrastruktury nawadniającej – ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju małej retencji w gminach.

W obliczu coraz częstszych i dłużej trwających okresów suszy, pilna koniecznością jest rozwój infrastruktury nawadniającej, która pozwoli na gromadzenie i efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów wodnych. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma mała retencja, czyli lokalne systemy

zatrzymywania wody w miejscu jej opadu lub naturalnego przepływu. Priorytetem dla naszego regionu jest wzmocnienie lokalnej retencji wodnej poprzez budowę i modernizację zbiorników retencyjnych, oczek wodnych i stawów retencyjnych. Istotne jest tworzenie nowych oraz modernizacja istniejących zbiorników i stawów retencyjnych, które pozwolą na efektywne gromadzenie wody w okresach obfitych opadów i jej wykorzystywanie w okresach suszy. Najbardziej dotknięte są Gminy Witonia i Grabów w tym zakresie. Kolejnym istotnym działaniem powinien być montaż urządzeń i wykonanie budowli spowalniających odpływ wody takich jak progi zwalniające i stabilizujące poziom wód, regulowane zastawki, stopnie wodne, śluzy, zapory, jazy piętrzące wodę, groble i wały ziemne oraz budowa rowów retencyjnych, kanałów wodnych, które umożliwią lepsze zarządzanie zasobami wodnymi oraz ich skuteczne magazynowanie. Ochrona i odtwarzanie terenów podmokłych, które pełnią funkcję naturalnych magazynów wody, jest kluczowym działaniem w naszym regionie. Takie obszary skutecznie zatrzymują wodę, chronią przed powodzią oraz wspierają bioróżnorodność.

Związek Gmin Regionu Kutnowskiego złożył wniosek w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytetu Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego Działanie „Bioróżnorodność” Nabór FELD.02.15-IZ.00-001/25, który obejmuje 10 gmin wchodzących w skład Związku.

Staramy się skutecznie wspierać działania zapewniające równowagę ekologiczną w województwie łódzkim, lecz nie wszystkie programy krajowe są dostosowane do potrzeb naszego regionu lub warunki przyznania pomocy są dla nas nieosiągalne.

Swego czasu był realizowany projekt badawczy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Technologie Domowej Retencji”, którego celem było stworzenie innowacyjnego systemu do retencjonowania i oczyszczania wody deszczowej, którego zadaniem będzie magazynowanie wody deszczowej, podczyszczanie i dostarczanie jej ponownie do systemu na cele mycia, prania, sprzątania oraz podlewania ogrodu, tworząc obieg zamknięty wody w obiekcie. Dzięki

temu możliwe jest zredukowanie ilości wody pobieranej z sieci wodociągowej oraz ilości oddawanych ścieków szarych i czarnych. Bardzo chętnie ZGRK mógłby uczestniczyć w realizacji takiego programu w wersji pilotażowej, oczywiście przy wsparciu merytorycznym, techniczno-technologicznym i finansowym.

W nawiązaniu do złożonego wniosku „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Związku Gmin Regionu Kutnowskiego – w gminach Góra Św. Małgorzaty i Nowe Ostrowy w ramach Krajowego Planu Odbudowy, pragniemy wskazać, że zaproponowana kwota wsparcia w całym naborze nie jest wystarczająca do realizacji złożonych projektów w pełnej skali. Projekt obejmuje szeroki zakres działań, w tym budowę i modernizację infrastruktury wodno-ściekowej w dwóch gminach, co wiąże się z koniecznością uwzględnienia dodatkowych kosztów związanych z adaptacją infrastruktury do norm środowiskowych oraz zaspokojeniem rosnącego zapotrzebowania na usługi wodno-kanalizacyjne.

Pomimo staranności przy przygotowaniu aplikacji oraz dokładnych kalkulacji kosztów, dostępne środki na realizację projektów w kategorii gospodarki wodno-ściekowej w ramach KPO są niewystarczające a terminy realizacji umów są niemożliwe do spełnienia przez gminy / 31.12.2025 r./.

2. Renowacja i unowocześnienie infrastruktury wodociągowej.

Podstawowym obowiązkiem każdego samorządu jest zagwarantowanie mieszkańcom nieprzerwanych dostaw wody, w dostatecznej ilości, pod wystarczającym ciśnieniem oraz o odpowiedniej jakości. W regionie kutnowskim i łęczyckim, zużyta infrastruktura wodociągowa stanowi jedno z głównych wyzwań związanych z dostępnością wody pitnej, z którym gminy samodzielnie i w oparciu o własne środki nie są w stanie sobie poradzić.

Wypbudowane w latach 80-tych ubiegłego wieku systemy wodociągowe, w tym rury, studnie i zbiorniki, wymagają pilnej modernizacji, aby sprostać rosnącym wymaganiom związanym z jakością i ilością dostarczanej wody. Niezbędne jest zwiększenie niezawodności dystrybucji wody poprzez zmniejszenie ilości sytuacji awaryjnych sieci wodociągowej, wymiane

niesprawnej armatury, wymianę odcinków sieci o dużej awaryjności, opomiarowanie poszczególnych stref sieci wodociągowej, regulację ciśnienia w sieci itp. działania.

Stare systemy wodociągowe są coraz bardziej awaryjne, prowadząc do częstych przerw w dostawach wody oraz zwiększonych kosztów napraw. Dodatkowo, zużyte rury i urządzenia powodują straty wody, co w obliczu suszy jest szczególnie nieakceptowalne. Stare instalacje mogą także obniżać jakość wody, zagrażając zdrowiu mieszkańców. Modernizacja pozwoli na poprawę efektywności systemu, zwiększenie bezpieczeństwa dostaw wody oraz dostosowanie infrastruktury do współczesnych norm i wymagań. Wymiana infrastruktury wodociągowej staje się koniecznością z kilku powodów:

- **Wzrost awaryjności systemów wodociagowych**- zużyte rury i urządzenia wodociągowe często ulegają awariom, co prowadzi do przerw w dostawach wody i zwiększa koszty napraw. Coraz częstsze awarie pomp, które ze względu na ich zużycie rozszczelniają się i pękają.

- **Straty wody** - zniszczone instalacje powodują wycieki, które mogą sięgać nawet kilkudziesięciu procent całkowitej dostarczanej wody, co w obliczu suszy staje się nieakceptowalne.

- **Niska jakość wody**- stare systemy ze względu na nieszczelność mogą zanieczyszczać wodę, co stanowi zagrożenie zdrowotne dla mieszkańców, dlatego wymiana infrastruktury jest kluczowa dla zapewnienia jej jakości.

- **Niewystarczająca wydajność systemu** - starzejące się urządzenia nie zapewniają odpowiedniego ciśnienia i przepustowości, co utrudnia zaopatrzenie w wodę, zwłaszcza w rozwijających się regionach.

- **Zwiększenie efektywności energetycznej** - nowoczesne, energooszczędne urządzenia wodociągowe pozwalają zmniejszyć koszty energii i poprawić efektywność systemu.

Zgodność z normami i regulacjami - przestarzałe systemy często nie spełniają współczesnych norm, dlatego ich modernizacja jest niezbędna do zgodności z obowiązującymi przepisami.

3. Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody w regionie.

W związku ze zmianami klimatycznymi, Region Kutnowski i Łęczycki, podobnie jak inne części Polski, może doświadczać wzrostu częstotliwości i intensywności zjawisk ekstremalnych, takich jak susze. Obniżenie poziomu wód gruntowych, zmniejszenie przepływów w rzekach czy spadek poziomu wód w jeziorach stanowi poważne wyzwanie dla gminnych systemów wodociagowych. Modernizacja stacji uzdatniania pozwoli na zastosowanie nowoczesnych metod filtracji, skuteczne oczyszczanie wód gruntowych, które stają się coraz bardziej istotnym źródłem wody w okresach suszy.

Stacje uzdatniania wody w gminach Związku Gmin Regionu Kutnowskiego wymagają modernizacji, aby sprostać wyzwaniom związanym z poprawą jakości wody, zmieniającymi się normami, problemami z dostępnością wody w okresach suszy oraz rosnącymi wymaganiami energetycznymi i technologicznymi. Modernizacja tych stacji nie tylko zapewni lepszą jakość wody dla mieszkańców, ale także przyczyni się do zwiększenia efektywności zarządzania zasobami wodnymi, obniżenia kosztów operacyjnych oraz poprawy odporności systemu wodociagowego na zmieniające się warunki klimatyczne.

W ramach krajowej polityki klimatycznej, planów adaptacji do zmian klimatycznych, a także zgodnie z przepisami prawa wodnego, konieczne jest podjęcie szybkich i skutecznych działań w celu przeciwdziałania skutkom suszy. Z powyższych względów zwracamy się z uprzejmą prośbą o przyznanie dodatkowych środków finansowych z dostępnych programów pomocowych.

Jesteśmy przekonani, że wsparcie finansowe z budżetu państwa, funduszy celowych i programów wsparcia pozwoli nam skutecznie walczyć z negatywnymi skutkami suszy, a także wzmocni odporność naszego regionu na przyszłe kryzysy związane z klimatem. Dodatkowo bardzo ważnym

problemem w aktualnej sytuacji jest zapewnienia funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w sytuacjach kryzysowych tj. w przypadku wystąpienia skażenia, klęsk żywiołowych lub wojny.

Prosimy o pilne rozpatrzenie naszej petycji i podjęcie działań, które pozwolą na zapobieganie negatywnym skutkom suszy oraz problemom związanym ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę na naszym terenie a w przyszłości zapewnią dalszy rozwój całego Regionu Łódzkiego.

Mamy nadzieję, że nasze postulaty spotkają się z należytą uwagą i zostaną podjęte niezwłoczne działania w tym zakresie.

Z poważaniem szanowni